

ఓమ్. పరబ్రహ్మణేనమః.

అథ సంధ్యావందనమ్.

శ్లో॥ అపవిత్ర్యః పవిత్రతోవా సర్వావస్థాం గతోఽపివా ।

యస్మై తే త్పుండరీకాయం స జాహ్న్వీ భ్యో న్నర శ్శుచిః॥

అపవిత్ర్యః దైవను, పవిత్రత్రయదైవను, సకలవ్యాపారములఁ బొందివచ్చాడై నను ఎవడు పుండరీకాక్షుని స్మరించునో వాఁడు జాహ్న్వీభ్యంతోముల శుచియగునని అర్థము. కనుక పుండరీకాక్షుని మమ్మారు స్మరింప వలయును.

పుండరీకాయ పుండరీకాయ పుండరీకాయ

ఇతి శిరసి మార్జనం కుత్యాచ మన్యై॥

+ పురాణాచ మన్యై కుత్యాచ మన్యై పురాణాచ మన్యై చేసి

+ తతః స్మృత్యాచ మన్యై కుత్యాచ మన్యై పిదప స్మృత్యాచ మన్యై చేసి

భూతోచ్ఛాటనమ్.

+ ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపితౄణాః । యే తే నూమభారకాః । ఏతే నా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమూహభే॥

అథ ప్రాణాయామః.

ఓంభూః । ఓంభువః । ఓం సునః । ఓం సుహః । ఓం జనః । ఓం తనః । ఓం నంత్యః । ఓంతత్పవిత్రం ర్యో ర్జ్యైం భర్గో దేవస్య ధీమహి । ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ । ఓం మాప్రాజ్యో తీరస్తోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సుప్తనోమ్ ॥

+ తదనంత, ప్రాణాయామం నియమములగుంచి గ్రంథవిస్తరభితిచే వ్రాయ నైతి. పెద్దలవలన గ్రహింపవగును.

సంధ్యావందనమ్.

(• దేశ కాళా సంక్షేపః—)

† పంచాశతోక్తి...ప్రీత్యర్థం

ప్రాతస్సన్ధ్యా ముపాసిష్యే.

చేతకాల సంక్రమణంబు చూచి

(సంకల్పించు శావులయందు ఆనా

మి కాంగ్రెస్ జలము స్పృశించుట

సంప్రదించుమై యున్నది.)

జలాభిమంత్రణమ్.

(శ్రీ)శస్త్రముదకం † బ్రహ్మ
ముఖాభ్యేనమం (తేనాభిమంత్ర)

పవిత్రజలము “బ్రహ్మమౌఖి” మనునీక్రింద

కైప్పూబోవు మంత్రముచేత అభిషంత్రించి.

ఓంభూర్భువస్సువః । ఓం తత్సత్తేనాం సర్వోదేవస్య
ధీమహి ధియో యోనః ప్రితోవరాత్ ॥

మార్గనమ్.

తనుదకం పులస్త్య ఆహ ఆముదకమును పుకించి ఆహహిష్టే
హిష్టే త్యాదిభి శ్చిరిసి మార్జ త్యాదికింది మంత్రములతో శివమున జల్లు
హేలో :— కొనుదది.

ఓం ఆహ్లా హిష్టా మయోభువః । తానఙ్గాఙ్గాదధాతన । మ
హీరణాయచక్షునే । యోనశ్చినతమోరనః । తస్యభాజయతేహనః ।
ఉత్తరీవ మాతరః । తస్మాఅంగమామవః । యస్యక్షమాయ జన్వ
థ । ఆహోజనయధాచనః॥

* సంకల్ప వివరణమును గురించి స్మార్తానుక్రమణిక యందు చూడుడు.

శ్రీ “బ్రహ్మయజ్ఞోఽయం మనువా నిరుక్తః—”

శ్లో: ఓంకారపూర్వికా ప్రీతా మహావ్యావృతయోఽవ్యయాః ।

త్రపదాచైవ సావిత్రి (గాయత్రీ) విశ్వీయం బ్రహ్మణోముఖమ్॥ మను॥ ౨॥ ౮౧॥

మంత్రాచమనమ్.

(హస్తేనజలం గృహీత్వా) | హస్తముచేతజలము గ్రహించి యా
(౧) పాఠాః:— | క్రింది మంత్రము పఠించి మంత్రాచమనము
మొనర్పవలయును.

సూర్యశ్చ మామన్యశ్చ మన్య పత యశ్చ మన్యకృతేభ్యః |
పాపేభ్యో రక్షంతాం | యద్రాత్యాపాప మక్షార్ణం | మనసా వాచా
హస్తాభ్యాం | పద్భ్యా ముదరేణ శిశ్నా | రాత్రిస్తదవ లున్నతు |
యత్కించ దురితం మయి | ఇద మహం మామమృత యోనా |
సూర్యే జ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా ||

(౨) మధ్యాహ్నాః:—

ఆహ పునంతు పృథివీ పృథ్విః పూతా పునాతుమాం | పున
స్తు బ్రహ్మణస్పతి ర్బ్రహ్మ పూతా పునాతుమాం | యదుచ్చిష్ట
మభోజ్యం యద్వా దుశ్చరితం మమ | సర్వం పునంతు మా మా
పా సతాంచ పత్రిగ్రహగ్ద స్వాహా ||

(3) సాయంతనాః:—

అగ్నిశ్చ మామన్యశ్చ మన్య పతయశ్చ మన్యకృతేభ్యః ||
పాపేభ్యో రక్షంతాం | యదహ్నాపాప మక్షార్ణం | మనసా వాచా
హస్తాభ్యాం | పద్భ్యా ముదరేణ శిశ్నా | అహస్తదవ లుంపతు |
యత్కించ దురితం మయి | ఇద మహం మామమృత యోనా |
సత్యే జ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా ||

పురుః (ద్వితీయ) మార్జనమ్.

ద్విరాచమ్య

రెండుసారులు + స్మృత్యావతునముచేసి
ఈచెప్పబోవు మంత్రములు పఠింపుచుదర్శ
లతో మార్జనము చేసికొన వలయును:—

దధికాన్వన్తో అకారేషం । జిష్టో రశ్వస్య వాజినః । సురభి
నో ముఖాకర త్రుణ ఆయాగ్ంషి తారిషత్ ॥

౧॥ ఓం ఆప్రోహిష్ఠామయోధువః తాన డ్భజే దధారన । మ
హీరణాయ చక్షసే ॥

౨॥ యోవశ్చివత మోరసః తస్య భజయ తేహసః । ఉశ
తీరివ మూతరః ॥

౩॥ తస్మా అరజ్గ మామవః యస్త్యక్షయాయ జివ్యథ । ఆహ
జన యథాచనః ॥

౧॥ హిరణ్య వర్ణా శ్శుచయః సావకా యాసుజాతః కశ్యప్తో
యాస్వింద్రః । అగ్నింయా గర్భం దధిరే విరూపా స్తానప్రశ్నస్యో
నాభవంతు ॥

౨॥ యాస్తాగ్ం రాజా వరుణోయాతి మధ్యే సత్యావ్రతే
అప్రపశ్యం జనానాం । మధుశ్శుత్రైశ్శు చయో యాః సావకా స్తాన
ప్రశ్నస్యోనా భవంతు ॥

౩॥ యాసాం దేవా ద్వి క్రృణ్వంతి భక్షంయా అంతరిక్షే
బహుధా భవంతి । యాః పృథివీ పయస్తోందంతి శ్శుకా స్తానప్ర
శ్నస్యోనాభవంతు ॥

౪॥ శ్రీవేదమూ చక్షుమా పశ్యతాప శ్చివయా తనుశ్చాప
స్పృశంత త్వచంమే । సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ం రపుషదోహు వేవోమ
యి వర్షో జలమోజ్జో నిధత్త ॥

పాపవిమోచనమంత్యమ్.

(హస్తేనజల మాదాయనిశ్చ్య హస్తమున జలమునైకొని అందు ఈక్రిం
స్య వామతో వినియీషేత్) ది మంత్రము పఠించుచు నిశ్చాసమువిడిచి
యాజులము తనకు ఎడవపై పున విడువ
రలయును. మరల నాజులముచూడఁదగుదు.

దుర్విప్రదా దివ ముచ్చతు * । దుర్విప్రదా దివే న్ముముచ్చానః ।
స్త్విన్నస్తాన్వీ మలాదివ । పూతం ప్రవిశేజ్జేవాజ్యం । ఆశ్శునధన్తు
మేనసః ॥

ఆర్యుత్రయప్రదానమ్.

ఆచమ్య	స్మృత్యాచమనముచేసి
పాణినాయమ్య	ప్రాణాయామ మొనర్చి

పూర్వోక్తైవంగుణ విశిష్టే, శుభేభ్యుదయ ముహూర్తే
శ్రీమాఁ... + గోత్రః... + శర్మాభిధేయోహం, శ్రీమతః... + గోత్ర
స్య... + శర్మాభిధేయస్య మమోపాత్తమతత్కయద్వారా శ్రీపర మే
శ్వరప్రీత్యర్థం ప్రాతస్సంధ్యాంగ మర్ఘ్యుత్రయప్రదానంకరిష్యే ॥

ఓంభూర్భు ప్రస్తువః । తన్నైవితు ర్వరేణ్యం భగ్నోదేవస్యధీమ
హి । ధయోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఇతిలంజలిత్రయం విస్మజేత్ పై మంత్రము 3 సార్లు పఠంపుడు
 మాడుఅంజలుల అస్మయవిశవలయును

కాలాతిక్రమణప్రాయశ్చిత్తమ్.

ఆచమ్య స్యుత్యాచమనముచేసి

ప్రాణనాయమ్య ప్రాణాయామ మొనర్చి

* ఏవం...ప్రత్యర్థం కాలాతిక్రమణ నోపపదిహార్యం చతు
 థా ర్ఘ్యప్రదానంకరిష్యే.

(ఇతి సంకల్ప్య)

అం సంకల్పించి ఈక్రిందియంత్రము చదు
 వును ప్రాణశ్చిత్తాస్మయమునువిడువలయును.

ఓం భూః | ఓం భువః | ఓం సువః | ఓం మహాః | ఓం జనః |
 ఓం తపః | ఓం సత్యం | ఓం తస్మైవితు ర్యశేణ్యం భగో దేవస్య
 ధీమహి | ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ | ఓ మాతా జ్యోతిరస్తోఽ
 మృతం బ్రహ్మ భూర్భువః సస్వ సురోయే

(౨) మధ్యాహ్న :—

ఆచమ్య + స్యుత్యాచమనముచేసి

ప్రాణనాయమ్య + ప్రాణాయామ మొనర్చి

+ ఏవం గుణవిశేషణ విశిష్టే శుభేఽభ్యుదయముహూర్తే
 శ్రీయాన్ప్రత్యర్థంమాధ్యాహ్నక సంధ్యాంగ మర్ఘ్యత్రయ
 ప్రదానం కరిష్యే:—

* “ ద్రుపదా దిర మంచకు ” అనునది పాతాంతగమన గణపదేశ.

+ ఇచ్చట తమతమ గోత్రనామముల చెప్పకొనవలయును.

అర్ఘ్యత్రయ ప్రదానమ్.

(ఉతి సంకల్ప్య)

వైవశ్చేషిన తీరున సంకల్పించి

హృదం శృచ్చిష ద్వసు రంతరిక్ష సద్ధోతా వేదిష దతిథి
ద్ధరోజనత్ । నృష ద్వర్తస దృతసద్వ్యోమన దృబ్ధా గోజా ముతజా
అద్రిజా ముతం బృహత్ ॥

ఓం భూభృత వక్షువః॥ ఓం త త్స వితు ర్వరేణ్యం భర్గోదేవ
స్య ధీమహి॥ ధియో యోనః ప్రచోద యాత్ ॥

(ఏవం అర్ఘ్యత్రయం విసృజేత్)

వైవశ్చేషమును గాఢాత్రి మంత్రమును
పఠించి యొక యర్ఘ్యమును, శకలగాయ
త్రాని మాత్రము పఠించి యర్ఘ్యవ్యయమును
విడువ వలయును.

(కాలాతికృమణే పూర్వవత్)

కాలాతి క్రమణమయ్యనేని ప్రాతస్సం
ధ్యకు వలెనే సంకల్పించి ర-ర యర్ఘ్యమును
విడువ వలయును.

సాయంకాలే:—

ఆచమ్య

స్మృత్యాచమనము చేసి

సాగానాయమ్య

పాగానాయమము మొనర్చి

* ఏవం.....ప్రత్యర్థం సాయంకంధ్యాంగ మర్ఘ్యత్రయ
ప్రదానం కరిష్యే:—

× సంకల్పించు శాశులలో ఆనామికాంగులలో జలము స్పృశించుట సంప్ర
దాయమై యున్నది.

ఇతి సంకల్ప్య

అని సంకల్పించి

(ఈక్రింది మంత్రము ముమ్మారు పఠిం
పుచు ఆర్ఘ్యత్రయము, విడువవలయును!)

(కాలాతి క్రమణే పూర్వవత్)

కాలాతి క్రమణమయ్యేనేని ప్రాతస్సం
ధ్యమ వలెనే ర-వ యర్ఘ్యము విడువ
వలయును.

ఓంభూః! ఓంభువః! ఓంఘ్నః! ఓంమహాః! ఓంజనః! ఓంతపః
ఓంఘ్రత్యం! ఓం తత్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి! ధియో
యోసః! పృథ్వీద యాత్ ॥

ప్రదక్షిణమ్.

(పశ్చాత్ హస్తేన జల మా
దాయ ఉత్థాయ.)

ఓమ్మట హస్తముతో జలము గైకొని
నిలుచుండి (చెప్పబోవు మంత్రమును
స్మరింపుచు ముమ్మారు ఆత్మప్రదక్షిణ
ము చేసి కొనవలయును:—)

క్షత్వంత మస్తంయంత మాదిత్య మభిధ్యాయ స్కర్వ
స్పృహ్యో విద్వాన్ త్రకలం భద్ర మశ్నుతే సానా దిత్యో
బ్రహ్మతి బ్రహ్మైవసా బ్రహ్మస్యేతి యన్తవం వేద ॥

† అసా వాదిత్యో బ్రహ్మ ॥

(ఈయాదిత్యుడే పరబ్రహ్మము.)

తర్పణమ్.

ద్విరాచమ్య

ప్రాణాయామత్రయం కృత్వా

స్మృత్యాచమనము ౨ సారుణచేసి
ప్రాణాయామము ముమ్మారునప్పి

ఏవం గుణ.....ప్రీత్యర్థం * ప్రాత సంధ్యాంగ తర్పణం
కరిష్యే:—

౧ సంధ్యాం తర్పయామి	3 బ్రాహ్మీం తర్పయామి
౨ గాయత్రీం తర్పయామి	౪ నిమృజీం తర్పయామి

మధ్యాహ్న:—

౧ సంధ్యాం తర్పయామి	3 రాదీం తర్పయామి
౨ సావిత్రిం తర్పయామి	౪ నిమృజీం తర్పయామి

సాయంకాలే:—

౧ సంధ్యాం తర్పయామి	3 వైష్ణవీం తర్పయామి
౨ పరస్వతీం తర్పయామి	౪ నిమృజీం తర్పయామి

* సంకల్పము మధ్యాహ్నమున నయ్యెనేని, “మధ్యాహ్న సంధ్యాంగ” యనియు
సాయంకాల మందయ్యెనేని “సాయం సంధ్యాంగ” యనియు మార్పుకొనవలయును.

† సంధ్యా, “అసావాదిత్యోబ్రహ్మ” ఇతి ధ్యాన మిత్యర్థః. తథాహలోకాక్షి:
శ్లో॥ అసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి యధ్యానం క్రియతేఽన్యథామ్ ।

తదేవ సాంధ్యమిత్యుక్తం కర్మబాహ్యమాలకమ్ ॥

(స్మృతిరక్ష మహాదధా)

గాయత్ర్యా వాహనమ్.

ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ । అగ్నిర్దేవతా బ్రహ్మైశ్వర్యమ్ ।
గాయత్రీం ఛందం పరమాత్మం సర్వాపరిసాయజ్యం వినియోగమ్ ॥
ఆయాతు పరదా దేవీ అక్షరం బ్రహ్మ సద్భుతం । గాయత్రీం
ఛందసాం మూలేదం బ్రహ్మ జపస్వమే । యదహ్ని త్కురుతే పా
పం తదహ్ని త్రప్తిముచ్యతే । యదాగ్నియా త్కురుతే పాపం

తద్యాత్రియా త్పత్తిముచ్యతే । సర్వవర్ణే మహాదేవి । సంఖ్యావిద్యే
సరస్వతి ॥

ఓజోఽసి, సత్త్వాఽసి, బల మసి, భాగోఽసి, దేవానాం
భామ నామాసి, విశ్వమసి, విశ్వాయు, సర్వమసి సర్వాయు, రభి
భూరో, గాయత్రీ మావాహయామి, సావిత్రీ మావాహయామి,
సరస్వతీ మావాహయామి, ఛన్దర్వీ నావాహయామి, త్రియమావా
హయామి, గాయ త్ర్యా గాయత్రీఛన్దో విశ్వమిత్రీభ్యుషి, సువిలా
దేవతా, ఽస్మిర్ముఖం, బ్రహ్మశిరో, విష్ణు ర్మృదయగ్ం, మద్రశ్శిఖా,
పృథివీయోనిః, ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానా సప్రాణా శ్వేత
వర్ణా సాంఖ్యాయునస గోత్రా గాయత్రీ, చతుర్విగ్ం శత్ర్యుశ్చరా
త్రిపదా పట్కుష్ఠీ పంచశీర్నోపనయనే వినియోగః॥

ఓంభూః । ఓంభువః । ఓగ్ంసువః । ఓంమహః । ఓంజనః ।
ఓంతపః । ఓగ్ంస్తత్త్వం । ఓంతత్సవితృర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ । ఓమాప్రాజ్యోతీరస్తాఽమృతంబ్రహ్మ
భూర్భువస్సువరోమ్ ।

అశజమ॥

పూర్వోక్తవంశునివిశిష్టే.....ప్రీత్యర్థం * ప్రాత
సంఖ్యాంగ + ముష్టాత్తర శత (అష్టావింశతి) గాయత్రీ మహా మంత్ర
జపం + శరీరేష్య :—

అథ న్యాసః—

(అంగన్యాస కరవ్యాసాకృత్వా.) | యాత్రింది విధముగా అంగన్యాస కర
వ్యాసములు. సులువ కలయును.

౧. ఓం తత్సవితుః, బ్రహ్మాత్మనే అంగుష్ఠాభ్యాంసమః.
౨. ఓం వరేణ్యం, విష్ణ్వాత్మనే తర్జనీభ్యాంసమః.
౩. ఓం భర్గో దేవస్య, రుద్రాత్మనే మధ్యమాభ్యాంసమః.
౪. ఓం ధీమహి, సత్యాత్మనే అనామికాభ్యాంసమః.
౫. ధియో యోనః, జ్ఞానాత్మనే కనిష్ఠికాభ్యాంసమః.
౬. ఓం ప్రచోదయాత్, సర్వాత్మనే కరతలకరపృష్ఠాభ్యాంసమః.

అంగన్యాసః—

౭. ఓం తత్సవితుః, బ్రహ్మాత్మనే హృదయాంసమః.
 ౮. ఓం వరేణ్యం, విష్ణ్వాత్మనే శిరసే స్వాహా.
 ౯. ఓం భర్గో దేవస్య, రుద్రాత్మనే శిఖాయై వషట్.
 ౧౦. ఓం ధీమహి, సత్యాత్మనే కవచాయవళం.
 ౧౧. ఓం ధియో యోనః, జ్ఞానాత్మనే నేత్రత్రయాయ వాషట్.
 ౧౨. ఓం ప్రచోదయాత్, సర్వాత్మనే అస్త్రాయ భట్.
- భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః. అని దిగ్బంధన మొనర్చి తక్కిం
భాగన శ్లోకము చదువలయును.

ధ్యానమ్:—

శ్లో॥ ముక్తా విద్యుమ హేమనీల ధవళచ్ఛాయై ర్ముఖైః స్త్రీప్రీత్యై
ర్ముక్తా మిందునిబద్ధరత్న మకుటాం తత్త్వార్థ వర్ణాత్తీకాం॥

గాయత్రీం వరవాధ యాకుశకశా శ్శుభ్రా కపాలంగదా
శంఖం చక్ర మభారవిందయుగళం హస్తై ర్వహంతీం భజే

చతుర్వింశతి పూర్వముద్యా:—

- శ్లో॥ ¹సుముఖం, ²సంపుటం, (³చైవ) ⁴వితతం, ⁵విస్తృతం, (తథా) ।
⁶ద్విముఖం, ⁷త్రిముఖం, (⁸చైవ) ⁹చతుః, ¹⁰పంచముఖం, (తథా)॥
- శ్లో॥ ¹¹షడ్ముఖో, ¹²ఽఢోముఖం, (¹³చైవ) ¹⁴వ్యాపకాంజలికం, (తథా) ।
¹⁵శకటం, ¹⁶యమచాశం, (¹⁷చ) ¹⁸గ్రథితం, ¹⁹సముఖోన్ముఖం॥
- శ్లో॥ ²⁰ప్రలంబం, ²¹ముష్టికం, (²²చైవ) ²³మత్స్యః, ²⁴కూర్మో, ²⁵వరాహకం ।
²⁶సింహక్రాంతం, ²⁷మహాక్రాంతం ²⁸ముద్గరం, ²⁹పల్లవం, (తథా)॥
- శ్లో॥ చతుర్వింశతి ముద్రావై గాయత్రీం సుప్రతిష్ఠితాః ।
 ఇతిముద్రా నజానాతి గాయత్రీ నిష్ఫలాభవేత్ ।

(ఇతి ముద్రా ప్రదర్శనః) పై శ్లోకములయందు చెప్పిన ౨౪
 ముద్రలను ప్రదర్శించి.

గాయత్రీ మంత్రార్థశ్లోకః—

- శ్లో॥ యోదేవ సృవితాస్తాకం, ధియో ధర్మాదిగోచరాః ।
 ప్రేరయేత్, తస్య యద్భగ్గస్తద్వరేణ్య ముచాస్తహే॥

మంత్ర జపః—

ఓంభూమ్భవస్సువః । తత్సవితుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్య ధీమ
 హి । ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥

జప విధిః.

(ఇతి గాయత్రీం * అష్టాత్తర శతం జపేత్)

“ఓం భూర్భువస్సువః ... యాత్” అను వై గాయత్రీ మంత్రమును ౧౦౮ మారులు జపించవలయును.

(† పాత్ర స్తిష్ఠా, సాయం మధ్యాహ్న యోరాసీనః)

ప్రాతఃకాలమున నిలుచుండియు, సాయంకాలమునందును, మధ్యాహ్న కాలమందును, కూర్చుండియు జపించవలయును.

అష్టావింశత్యసంధ్యాయే

అనధ్యయన దినములయందు ౨౮ పర్యాయములు జపించిన చాలును.

“ శ్లో॥ పర్వస్వేవ జపేద్దేవీం గాయత్రీం వేదమాలరమ్॥

“చేతివేలి కణుపులయందే గాయత్రీజపసంఖ్యను లెక్కింప వలయును” అని చెప్పియున్నాము. కావున నటులనే జపము చేయవలయును.

ఇత్యుక్తత్యాత్ పర్వభిః గాయత్రీజప సంఖ్యాసం కుర్యాత్. (స్మృతిరర్థ మహోదధా.)

జపావ సానమ్:—

శ్రౌతాచమనం కృత్యా:-

శ్రౌతాచమనము చేసి

ప్రాణానాయమ్య

ప్రాణాయామ మొనర్చి (ఈ క్రింది తీరున సంకల్పించవలయును)

+ ఏవంగుణ విశిష్టే.....ప్రీత్యర్థం ప్రాతస్సంధ్యాంగ గాయత్రీ మంత్రజపావసానం కరిష్యే.

అంగన్యాస కరన్యాసా:-

(పూర్వోక్త క్రమేణ అంగన్యాస కరన్యాసా విధాయ.)

వెనుక చెప్పిన విధమున అంగన్యాస కరన్యాసములు చేసి.

దిగ్విమోక్షః—

“భూర్భువ స్సువరో”మితి తత్త్వచనముచులికి రెండుచేతుల తగ్గను
దిగ్విమోక్షః (ద్వయోః కుంచిత లను వంచి లంకెగా నేసికొనవలయును
తర్జనో స్ఫులగ్నుం కుర్యాత్)

ధ్యానమ్:—

శ్లో॥ ముక్తావిద్రుమహేమ నీలభవళచ్ఛాయై ర్ముఖే స్త్రిక్షణై
ర్యుక్తా మిందువిబద్ధ రత్న మకుటా తత్త్వార్థవర్ణాత్తిగాం ।
గామ్రుతీ వరదాభయాంకుశకళా శ్శుభ్రం కపాలం గదాం
శంఖం చక్ర మధారవింద యుగళం హస్తై ర్వహంతీం భజే ।

ఉత్తరముద్రాః—

శ్లో॥ సురభిః, ¹రాన, ²చక్రే, ³చ, ఈ శ్లోకా క్షణులగు నుత్తర ముద్రల
న బ్రదర్శింపవలయును.
⁴యోనిః, ⁵కూర్మో, ⁶అభపంకజం
⁷లింగం, ⁸నిర్మాణ ముద్రాచే
త్యష్టముద్రాః పౌక్తితాః॥

తత్సద్భ్రహ్మార్పణమస్తు

• సూర్యోపస్థానమ్:—

తతః స్మృత్యాచమనం కృత్వా పిదప స్మృత్యాచమనము చేసి
త్రిః ప్రాణానాయమ్య ప్రాణా నూనము ముమ్మారాచరించి.

ఏవంగుణ విశిష్టే.....వీర్యర్థప్రాత స్సంఖ్యాంగ సూర్యో
పస్థానం కరిష్యే:—

* ఉపస్థానమనఃగా స్థాననియమముతోఁ గూడిన ప్రార్థనము. ఈ యాప
స్థాన మంత్రములను నిలుచుండి తత్త్వంపవలయును.

మిత్రస్య చక్షుషణీ భృతశ్శుభో దేవస్య సావసిం । సత్యం
 చిత్ర శ్రీవస్తమం మిహో జనాన్ యాతయతి పితౄణాం నిర్మితోదా-
 ధారపూర్ణిమ మృతద్యాం । మిత్రః కృష్ణీ రసి మిహాభి చక్ష్వే సత్యా
 యహవ్యం సుతవ ద్విధేమ । పిస మిత్రమిహో అస్తు ప్రయస్తానో
 యస్త ఆతిత్య శిక్షతి స్రితేన । సహస్యతే నజీయతే త్వోహోనైవ మ
 గంహూ అశ్నిత్యంతి తోన దూరాత్ ॥

మాధ్యాహ్నిక సూర్యోపస్థానమ్:—

ఆసత్సేన రజసా వర్తమానో నివేశయన్న మృతం మర్త్యం
 చ । హిరణ్యయేన సవితార ధేనాఽఽదే వోయాజ్ఞిభువనావి పశ్యతాః ॥

ఉద్వయం తమస స్పర్షి పశ్యంతో జ్యోతిరుత్తరం । దేవందే
 వత్యా సూర్య మగన్నజ్యోతిరుత్తమమ్ ॥

ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహంతి కేతవః । దృశే విశ్వా
 య సూర్యమ్ ॥

చిత్రం దేవానా ముదగా దసిం చక్షు ర్నిరస్త్య చరుణ
 స్యాగ్నేః । ఆప్రాద్యావా పూర్ణిమ అంతర్ముగం సూర్య ఆత్మా జగత
 స్సమ పశ్య ॥

తచ్ఛక్తుర్దేవహితం పురస్తా చ్ఛుకృ ముచ్చరత్ । పశ్యేమశ
 రదశ్శుభం, జవేమశరదశ్శుభం, నన్దామ శరదశ్శుభం, మోదామ శ
 రద శ్శుభం, భవామశరదశ్శుభం, శ్రుణవామ శరద శ్శుభం, ప్రబ

వామ శరద శ్శతమః తాస్యమ శరద శ్శతం, జ్యోక్ష్మ నూర్యం
ద్రౌశేయఉదగా న్నహతోర్ణవా ద్విభ్రాజమాన సురి రస్యమధ్యా
త్సమావృషభో లోహితాక్షస్సూర్యోవిప్రశ్చస్మససాపునాతు॥

సామూహిక సూర్యోపస్థానమ్:—

ఇమం మే వరుణ శుక్రీ హవ మువ్యా చ మృడయ । త్వా
మప్రస్యరాచకే॥

తత్త్వామూమి బ్రహ్మజా వందమానస్త దాశాస్తే యజమా
నో హవిర్భిః । అహేడమానో వరుణ హవోధ్యురు శగంస్తమాన
ఆయుః ప్రమోషే॥

యచ్చుద్ధితే విశోయథా ప్రదేవవరుణ వ్రతం । మిప్త మస్త
ద్యవిద్యవి । కత్కించై దం వరుణైవ్యే జనేభ్యోహం మనుష్యా
శ్చరామసి । అచిత్తీయత్యై ధర్మాయుయోపిమ మానస్త స్మాదేన
సో దేవరీరిషః । కీతవాగాదు ద్రిపు ర్మనీ యద్వాభా సత్యముత
యన్నవిద్య । సర్వాతా విప్యరీధి రేవదేవాథానే న్యమవరుణ
ప్రియాసః॥

దిజ్జిమస్కారః:—

(వీక్షైః సమస్కారింకుర్యాత్.)

ఈక్రందిమంత్రములచేత సమస్కా
రము చేయవలయును

౧॥ ఓంనమః సాచ్యైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం ప్రత
సంత్యే తాభ్య శ్చసమః॥

౧॥ నమో దక్షిణాయైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం పృథి
వసంత్యేతాభ్యశ్చనమః॥

౩॥ నమః పృథ్వీవైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం పృథివసం
త్యేతాభ్య శ్చ నమః॥

౪॥ నమ ఉదీవైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం పృథివసం
త్యేతాభ్య శ్చనమః॥

౫॥ నమ ఉర్ధ్వాయైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం పృథి
వసంత్యేతాభ్య శ్చనమః॥

౬॥ నమోఽధరామైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం పృథివ
సంత్యేతాభ్య శ్చనమః॥

౭॥ నమోఽ వాంతరామైదిశే, యాశ్చదేవతా వ తస్యాం
పృథివసంత్యేతాభ్య శ్చనమః॥

ముని సమస్కారః—

నమో గంగా యమునయో ర్మధ్యే నై నసంతి తేమే పృథ
న్నాత్మా న శ్చిరంజీవితా వర్ధయంతి నమోగంగాయమునయో ర్ముని
భ్యశ్చ నమోనమో గంగాయమునయో ర్మునిభ్యశ్చ నమః॥

దేవతా సమస్కారః.

సంధ్యామైనమః, సావిత్ర్యైనమః, గాయత్ర్యైనమః, సరస్వ
త్యైనమః, సర్వాభ్యో దేవతాభ్యోనమః, దేవేభ్యోనమః, ఋషిభ్యోనమః,
మునిభ్యోనమః, గురుభ్యోనమః, పితృభ్యోనమః॥

శామోఽ శాన్ పీన్న మో నమః॥

మయ్యర కాన్ పీన్న మో నమః॥

ఈశ్వర ధ్యానమ్.

(ఏతైః పరమేశ్వరం ధ్యాయేత్ :-) | ఈక్రింది శ్లోకములచేతను, చుక్కలములచేత
సపరమేశ్వరని ధ్యానముచేయుటయును.

* పృథివ్యాపస్తేతో వాయురాకాశాత్ . ఓన్న మో భగవ
తే వాసుదేవాయ॥

* యాన్వదా సర్వభూతాని చరాణి స్థావరాణిచ॥ యం
ప్రాత ర్నమస్యంతి సామా సంధ్యాభిరతుమ్॥

హరిహరాభేదస్మరణమ్.

శ్లో॥ శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణవే ।

శివస్య హృదయం విష్ణు ద్విష్ణోస్స హృదయంశివః॥

శ్లో॥ యథా శివమయో విష్ణు రేవం విష్ణుమయ శ్శివః ।

యథాంతరం నపశ్యామి తథా మేస్వస్తి రాయుషి ॥

శ్లో॥ నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ గోబ్రాహ్మణహితాయచ ।

జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిందాయ నమోనమః॥

గాయత్రీ ధ్యానమ్:—

ఉత్తమే శిఖరే జాతే భూమ్యాం పర్యత్రమూర్ధనీ । బ్రాహ్మ
ణేభ్యోఽభ్యనుజ్ఞాతా గచ్ఛదేవి । యథానుఖమ్ ॥

స్తుతో మయా వరదా వేదమూతా ప్రచోదయంతి వపనే
ద్విజాతా । ఆయుః పృథివ్యాం ద్రవిణం బ్రహ్మవర్చసం మహ్యైశ్చ
త్వాప్రసాదం బ్రహ్మలోకమ్ ॥

నారాయణాభి వద్దనమ్:—

శ్లో॥ నమోఽస్త్య నన్తాయ పహస్రమూర్తయే
పహస్రి పాదాక్షి శిరోరు బాహవే ।
సహస్ర సాక్షే పురుషాయ శాశ్వతే
పహస్ర కోటి యుగధానికే వహుః ॥

భూమ్యాకాశాభి వద్దనమ్ :—

ఇదం ద్యావా పృథివీ సత్యమస్తు । విత్తాతర్కది మోక్ష
బ్రువేవాం । భూతం దేవానా మప్రమే లప్రేభిః । విద్యా మేషం
ప్రజనం జీరదానుమ్ ।

ఈశ్వర ప్రార్థనా:—

శ్లో॥ సర్వవేదేషు యత్పుణ్యం సర్వతీర్థేషు యత్ఫలం ।
తత్ఫలం పురుష ఆప్నోతి స్తుత్యా దేవం జనార్దనమ్ ॥

శ్లో॥ వాసనా ద్వాసుదేవస్య వాసితం శే జగత్త్రియం ।
సర్వభూతనివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తుతే ॥

చతు స్సాగరపర్యంతం గో ఆనిపతికి గోక్రమ మొదలగు వానిని
బ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు. చెప్పుటయును:—

... శర్మాహం భో అభివాదయే॥

శ్లో॥ కాయేన, వాచా. మనసేంద్రియై ర్వా
బుద్ధ్యాత్మనావా పకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ।

(ఏతత్సర్వం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు.)

ఇతి సన్ధ్యా వందన ప్రకరణమ్
సమాప్తమ్.

అగ్రబ్రహ్మయజ్ఞః.

ఆచమ్య...నవగుణ...శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం బ్రహ్మయజ్ఞేన
యజ్ఞే, విమృదసివిద్యమే పాప్మానమృతా తృత్యముపైమి॥ హస్తావ
వనిజ్య-తిరాచామేత్ - ద్విఃపరిమృజ్య-సకృదుపస్పృశ్య-యత్సవ్యం
పాణిం పాదాప్రోక్షతి-శిరశ్చక్షుస్తే నాసికేశ్రోతే హృదయ మూల
భ్యః దక్షిణోత్తరాపాణి పాదా కృత్వాస పవిత్రాహుతి ప్రతిపద్య
తె-ఓమ్-ఋహో అక్షరే పరమే స్యామృ-యస్మై దేవా అభిచిశ్వే
నిషేమః । యస్తస్మ వేదకి మృచాకరిస్యతి య ఇ తద్విదు-స్తతమేన
మానతే * ఓంభూః తత్సవితుర్వరేణ్యం, ఓంభువః-భగ్గోదేవస్య ధీ
మహి-ఓంసమః ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥ ఓంభూః తత్సవి
తుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్య ధీమహి॥ ఓంభువః-ధియో యోనః ప్రచో
దయాత్ ॥ ౨॥ ఓంసమః-తత్సవితుర్వరేణ్యం భగ్గోదేవస్య ధీమహి
ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥ 3॥ (ప్రచోదయసి సావదోం) శ్రీగురు
భ్యోనమః హరిఃఓమ్॥ ఇషేత్వోరైత్వవాయవ స్థానప్రాయవ స్థుదే
వ్రావస్స వితాప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణ ఆప్యాయభ్య మ
ఘ్నియాదేవ భాగమూర్జస్వతీః పయస్వతీః ప్రజావతీ రసమీవా అయ
త్త్వామావస్తైసః ఈశతనూఘశగ్ం సోమద్రస్యహేతిః పరిహో వృణ
క్తు ధువా అస్మిన్లోపతాస్యాత బ్రహ్మీర్యజ మానస్య ప్రశూన్యాహి॥

* వ్యాహృతులు ముందు చెప్పి గాఢాతీమంత్రము మాత్రము పఠించి అగ్ర
ర్చకః అనవానం ఈ ప్రకారం మూడు పర్యాయములు చెప్పవలయును.

హరిఃఓమ్॥ బ్రహ్మసంధత్తం తన్నజన్వతం । త్తత్రగ్ంసంధత్తంతన్న
జన్వతం । ఇంద్రగ్ం సంధత్తం తామే జన్వతం । ఊర్జగ్ం సంధత్తం
తామేజన్వతం రయిగ్ం సంధత్తం తామేజన్వతం । పుష్టిగ్ం సం
ధత్తం తామేజన్వతం । స్రజగ్ం సంధత్తం తామే జన్వతం ।
సహస్రగ్ం సంధత్తం తామేజన్వతం । సుతాసేజనధాః । దేవాస్తా
శుక్రపాః ప్రణయంతు । సువీరాః స్రజాః ప్రజనయన్సురీహి ॥ హరిః
ఓమ్॥ సమో బ్రహ్మజే ధారిణంమే అస్త్యపరాకరణం ధారయితా
భూమానం కిర్ణయోశ్శుతం మాచ్యోశ్శ్వా మమాముష్య ఓం
ఋతంరేవపుత్యం తపశ్శతం తపశ్శాంతం తపోదమస్తత్త్వమస్తపో
దానంతపోయజ్ఞం తపోభూయనస్సు ప్రబ్రహ్మైత దుపాస్యై త తపః॥
యథాప్రతుస్య సంప్రసిత్తస్య దూరాద్దంధో వాత్యేనంపుగ్యస్య క
ర్తణో దూరాద్దంధో వాత్యయథాసి ధారాంత్యేవ తామవక్రా
మే యన్యవేయవేహవావిహ్వ మున్మాటుకర్తం పతిష్యా మీత్యేవ
మనుతా దాత్మానంశుశ్చేత్...ఓమ్ + శాన్తి శాన్తి శాన్తి॥ అ
హం ప్రక్షుప్త్యరేవా । క్షీణిః ప్రప్యంగిరేవ । ఊర్ధ్వపవిత్రోవాజ
సి వస్త్యమృతమస్తి । ద్రవిణగ్ం సవర్చనం । సుమేధా అమృతోఽఽ
తః । ఇతి త్రింశకోర్వేదాను వచనమ్॥ (ఋగ్వేదః) అగ్నిమీశేపురో
హితం । యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం । హోతారం రత్నధారమమ్ ।
(సామ) అగ్నే ఆయాహి వీరయే గృణానో హవ్యదారయే । నిహా

తానన్నిబర్హిమిః (అథర్వణః) శంసోదేవీర భిష్టయః ఆపాభవంతునీత
 యేః శంయోరభిస్సంతునః॥ అథాతో ధర్మజ్ఞానా॥ అథాతో
 బ్రహ్మజ్ఞానా॥ అథాతో దర్శనార్థమానా వ్యాఖ్యాత్యానాః॥ సృ
 ధ్నితాదైచ్ఛీనమో బ్రహ్మజ్ఞేనమో అస్త్వగ్నయేనమః పృథివ్యేనమః
 ఓషధీభ్యః॥ సమోవాచేనమో వాచస్పతయేనమో విష్ణవే బృహ
 తేనమో॥ త్రిః ఓశాన్తి శ్వాన్తి శ్వాన్తిః ఓమభూర్భువస్సువ స్స
 ర్వంతశ్శ్రద్ధాయాజుహోమి॥ వృష్టిరసి వృశ్పమే ప్రాస్తాస్త మృతా
 త్త్వత్యము సాగమ్॥

ఆచమ్య...ప్రీత్యర్థం బ్రహ్మయజ్ఞంగ దేవషిఃపితౄ నుద్దిశ్య
 దేవషిఃపితృప్రీత్యర్థం దేవషిఃపితృతర్పణం కరిష్యే॥ (ఇతివంకల్ప్యః)
 బ్రహ్మదయో యే దేవా తా దేవాన్ స్తర్పయామి॥ సర్వా
 జేవాన్ స్తర్పయామి॥ సర్వా జేవగణాన్ స్తర్పయామి॥ సర్వా
 జేవతత్త్వ స్తర్పయామి॥ సర్వా దేవపుత్రాగ్ స్తర్పయామి॥
 సర్వా దేవపౌత్రాగ్ స్తర్పయామి॥ భూర్దేవాగ్ స్తర్పయామి॥
 భువర్దేవాగ్ స్తర్పయామి॥ సువర్దేవాగ్ స్తర్పయామి॥ భూర్భువస్సు
 వర్దేవాగ్ స్తర్పయామి (నివీతీ) కృష్ణద్వైపాయనా దయాయే
 ఋతాయః తా సృష్టీగ్ స్తర్పయామి తర్పయామి॥ సర్వా సృష్టీగ్
 స్తర్పయామి తర్పయామి॥ సర్వాసృష్టిగణాన్ స్తర్పయామి తర్పయా
 మి॥ సర్వాః ఋషిపత్నీ స్త...మి॥ ౧॥ సర్వా సృషిపుత్రాగ్ స్త...మి॥
 ౨॥ సర్వాసృషి పౌత్రాగ్ స్త...మి॥ ౩॥ భూర్ ఋషీగ్ స్త...మి॥
 ౪॥ భువర్ ఋషీగ్ స్త...మి॥ ౫॥ సువర్మి॥ ౬॥ ఋషీగ్
 భూర్భువస్సువర్ ఋషీగ్ స్త...మి॥ ౭॥ అథ కాండర్ పితృతర్పణం॥

ప్రజాపతిం కాండముపిం తర్పయామి తర్పయామి । సోమం కాంక్ష
 ఋషిం తే...మి॥ ౨॥ అగ్నిం కాండముపిం త...మి॥ ౨॥ విశ్వా
 దేవా కాండముపిన్ స్త...మి॥ ౨॥ సాగతిహితీ దైవతా ఉపనిషద
 స్త...మి॥ ౨॥ యాజ్ఞకే దేవతా ఉపనిషద స్త...మి॥ ౨॥ వారుణీ దైవ
 తా ఉపనిషద స్త...మి॥ ౨॥ బ్రహ్మణ్య స్వయంభువం త...మి॥ ౨॥
 నదసస్పతిం త...మి॥ ౨॥ (హచ్చిసావీతి) సోమః పితృమా య
 మోఽంగిరస్వో నగ్నిష్వోతాఽగ్నిః కవ్యవాహనాదయో యేపితరః
 తా పితౄగ్ స్వధా నమ స్తర్పయామి తర్పయామి తర్పయామి॥
 సర్వా పితౄగ్ స్తర్పయామి... మి॥ ౩॥ సర్వా పితౄగణాగ్
 స్త...మి॥ ౩॥ సర్వాః పితృపత్నీ స్త...మి॥ ౩॥ సర్వా పితృపుత్రా
 గ్ స్త...మి॥ ౩॥ సర్వాః పితృపౌత్రాగ్ స్త...మి॥ ౩॥ భూపితౄగ్
 స్త...మి॥ ౩॥ భువః పితౄగ్ స్త...మి॥ ౩॥ సువః పితౄగ్ స్త...మి॥
 ౩॥ భూర్భువస్సువః పితౄగ్ స్త...మి॥ ౩॥ అశ్వేన దేవమిక పితృతర్ప
 నేన భగవాన్ తస్మాత్క...పితృలం శ్రీపరమేశ్వరార్చన మస్తు॥
 ఆచమ్య॥

శ్లో॥ ఆచా పితా తథా మూతా సావత్సరి జననీ తథా । మూతామహ
 స్సపత్నీకా ఆత్మపత్నీ త్వనంతరమ్ । సుతభ్రాతృపితృవ్యాళ్ళ
 మాతులా స్సహభార్యకాః । మహితా భగినీచైవ దాహితౌ
 భాగినీయకః పితృష్వసా మాతృష్వసా చామూతా భావృక
 స్సృషాశ్వశుర స్సన్యలకశ్చైచిజి శ్వశూశ్చ గురుఃకీనః॥

తా॥ ముందు తండ్రి, తాత, ముత్తైత, మాత, పితామహి,
 ప్రపితామహి, పిదప సవతితల్లి, చాకతల్లిదండ్రులు, మూతామహాది
 త్రీయము, మూతామహీత్యయము, తనభార్య, కుమారుడు, భా

తలు, పినతండ్రి పెత్తండ్రులు, మేనమామ, అతనిభార్య, కూతురు, తోబుట్టువు, మనుమడు, మేనల్లుడు, మేనత్త, పినతల్లి పెదతల్లులు అల్లుడు, బావమఱిగులు, కోడలు, మామ, భార్యయొక్క సోదరుడు, భార్యయొక్కతల్లి, గురువు, రిక్కి, వీరలకు తర్పణ మొనర్పవలయును.

అథ నిత్యతర్పణమ్.

ఆచమ్య.....ఏవం—ప్రీత్యర్థం పితుః పితౄణాం అక్షయ్య పుణ్యలోక ఫలావాప్త్యర్థం.

నిత్యతర్పణం కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య (ప్రాచీనావీతీ) దక్షిణాభిముఖః సవ్యంజాన్వాచ్య ॥

(బ్రాహ్మణులకు శర్కాణమ్—క్షత్రియులకు వర్కాణమ్—వైశ్యులకు గుప్తమ్—ఇట్లు తీలతర్పణమందు గ్రాహ్యము.)

పితరం—గోత్రం + శర్కాణం (వర్కాణం) (గుప్తం) స్వధానమస్తర్పయామి ॥ ఏవం త్రిః ॥

పితామహం	... గోత్రం	...స్వధానమస్తర్పయామి॥ 3 ॥
ప్రపితామహం గోత్రం	...స్వ... ..
మాతరం గోత్రం	...స్వ... ..
పితామహీం...	... గోత్రం	...స్వ... ..
ప్రపితామహీం గోత్రం	...స్వ... ..
సపత్నీమాతరం గోత్రం	...స్వ... ..
జనకపితరం గోత్రం	...స్వ... ..
జనకమాతరం	... గోత్రం	...స్వ... ..
మాతామహం	... గోత్రం	...స్వ... ..

మాతుఃపితామహం	... గోత్రం ...స్వ...	...
మాతుఃప్రపితామహం	... గోత్రం ...స్వ...	...
మాతామహీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
మాతుఃపితామహీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
మాతుఃప్రపితామహీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
ఆత్మపత్నీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
సుతం	... గోత్రం ...స్వ...	...
భ్రాతరం	... గోత్రం ...స్వ...	...
పితృవ్యం	... గోత్రం ...స్వ...	...
మాతులం	... గోత్రం ...స్వ...	...
దూహితరం	... గోత్రం ...స్వ...	...
భగినీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
దౌహిత్రం	... గోత్రం .. స్వ...	...
భాగినీయకం	... గోత్రం ...స్వభానమస్తర్పయామి.	
పితృభగినీం	.. గోత్రం ...స్వ...	...
మాతృభగినీం	... గోత్రం ...స్వ...	...
జామాతరం	... గోత్రం ...స్వ...	...
భావుకం	... గోత్రం ...స్వ...	...
న్నుషం	... గోత్రం .. స్వ...	...
శ్వశురం	... గోత్రం ...స్వ...	...
స్వాల్కం	... గోత్రం ...స్వ...	...
శ్వశ్రూం	... గోత్రం ...స్వ...	...
గురుం	... గోత్రం ...స్వ...	...
రిక్తిసం	... గోత్రం ...స్వ...	...

తర్పణమ్.

ఏవం తర్పణం కుర్యాత్ । యే శే చాన్యత్కుశీ జాతౌ
అవృత్తౌ గోత్రిణో మృతౌః । తే గృహ్లాంత మిహా దత్తం శూత
సప్తీదనోదకమ్ । ఏవనిత్యతర్పణం కుర్యాత్ ।

తలతర్పణము కొందిరిట్లు చేయుచున్నారు.

ఆచమ్య + ధ్ధం తలతర్పణ కాలేకూర్చావాహనం కరిష్యే॥

ఆచారపితర స్సామ్యా గంభీరైః పుణిభిః పూర్వైః ప్రజామస్తభ్యం
దధద్రయించ దీర్ఘాయుత్వరచ శతశోదంచ॥ కూర్చువాహనమును
సక్రదాచ్ఛిన్నం బర్హిరూర్ణామృదుస్త్యసం పితృభ్యస్త్యా భరామ్
హమ్ । అస్మిన్ సీదంతు మేపితరస్తామ్యాః పితామహాః ప్రపితామహ
శ్చామృతైస్సహ ఇదమాసనం॥ పిమ్మట తలతర్పణము చేయవలయును.

మృత్యులాంగులన్యాసమ్.

అస్యశ్రీమృత్యులాంగులన్యాస స్తోత్రముహామస్త్రస్య ఊహ
ఖలాజ్ఞల ఋషిః । కాలాగ్ని రదోదేవతా । క్లాంబీజమ్ । క్లీంశ క్లీః
క్లాంకీలకమ్ । ఋతగ్ం సత్యమిత్యస్య మస్త్రస్య । యమఋషిః । మృ
త్యురేవతా । మృత్యుకథాసే విసయోగః॥

క్లాం అగుష్ఠా...నమః॥ క్లీంతర్జ...నమః । క్లూమ్మభ్యమా...
నమః॥ క్లైంలనామికా...నమః । క్లాంకనిష్ఠికా...నమః॥ క్లీంకరతలకర
...నమః॥ ఏవంహృదయాదిస్యాసః॥ భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః॥
ధ్యానమ్॥ క్లీం॥ నీలపర్వతశుభకాశ । కోటిసూర్య నమప్రభ । కాలదం
డధరశ్రీమాం వైవస్వతసమోస్తుతే॥ లంపృథివీ తత్త్వాత్మనే గధం
పమర్పయామి । హంతకాశ తత్త్వాత్మనే పుష్పం పరికల్పయామి॥
యంవాయుతత్వా...ధూపం పరికల్పయామి॥ రంలగ్ని తత్త్వాత్మనే
దీపం పరికల్పయామి॥ వర అమృత తత్త్వాత్మనే అమృత నైవేద్యం
పమర్పయామి॥ సంసర్వతత్త్వాత్మనే తాంబూలాది సర్వోపచారా
పమర్పయామి ।

10522

